

“КИЇВСЬКОМУ ПОЛІТЕХНІКУ” – 80!

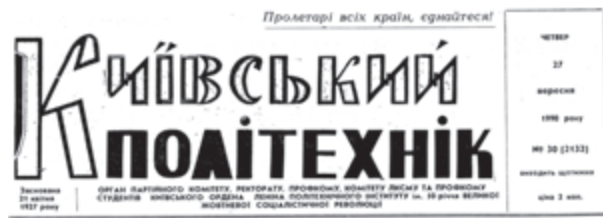
КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

19 квітня 2007 року

№15 (2791)

Редакції газети “Київський політехнік”

Дорогі друзі!

21 квітня 1927 р. вийшов у світ перший номер нашої інститутської газети “Київський політехнік”. Значущість цієї події важко переоцінити. Адже наш КІП створив видання, якому на довгі роки судилося стати колективним літописцем історії Київської політехніки. За роки існування нашої газети вже видано майже 2800 номерів, і кожний черговий номер ми чекаємо з нетерпінням. Це свідчить про те, що газета живе і розвивається, збільшує контингент своїх прихильників.

Шановні співробітники редакції, я щиро вітаю вас з 80-річчям газети! Зичу вам міцного здоров'я, творчої наснаги і успіхів. Завжди тримайте руку з золотим пером на пульсі нашого бурхливого університетського життя.

Щиро ваш,

Ректор НТУУ “КПІ”

Михайло Згуровський

ПОДЯКА

За активну участь у висвітленні багатогранного життя університету та з нагоди 80-річчя з дня виходу першого номера газети «Київський політехнік» за наказом ректора НТУУ «КПІ» академіка НАН України М.З.Згуровського оголошено подяку та нагороджено Почесною грамотою Вченої ради НТУУ «КПІ» нижчезазначених працівників університету:

**Чернегу Дмитра Федоровича – зав. кафедри ІФФ;
Скुरатовського Анатолія Кириловича – доцента ММІ;
Мікульонка Ігоря Олеговича – заст. проректора;
Войтка Сергія Васильовича – заступника декана ФММ;
Тьоткіну Вікторію Станіславівну – зав. картинною галереєю ім. Г.Синиці.**

На адресу редакції газети “Київський політехнік” надійшли вітання від голови Солом'янської районної державної адміністрації у м. Києві І.П.Сидорова, голови Київської організації Національної спілки журналістів України М.М.Сороки, генерального директора Київської регіональної державної телерадіокомпанії В.В.Пасака.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Слово головного редактора

2 Згадують ветерани газети

3 Іван Ле – перший редактор “Київського політехніка”

2 Гортаючи старі підшивки

3 Миттєвості нового тисячоліття у нашій газеті

Увага, конкурс!

Швидкоплинність часу, калейдоскоп подій і вражень не дають змоги зупинитися у цьому напруженому ритмі життя. Проте, ювілей, або, краще мовити, круглі дати, зобов'язують озирнутися на пройті роки, визначитися і знову закритися у стрімкому вирі сьогодення.

Спочатку було слово!

Газеті нашого університету цього року виповнюється 80. Це і багато і мало водночас. Як на вимір людського життя – це багато, а в історичному масштабі – це мить.

Повертаючись подумки до джерел, неодмінно згадуєш першопроходців – молодих і завзятих студентів Київської політехніки, які спромоглися створити і розвинути таку важливу справу, як інститутська газета. Честь їм і шана!

Одним із таких першопроходців-активістів був Іван Мойса – перший редактор “Київського політехніка”, який згодом став відомим українським письменником. Іван Ле – такий літературний псевдонім узяв собі перший головний редактор “Київського політехніка”. Він увійшов в дружню сім'ю київських політехніків у 1922 році, одразу після повернення з фронтів громадянської війни. Закінчивши за один рік робітфак, він став повноправним студентом КПІ.

Потім були інші редактори, та й газета не раз змінювала свою назву. Це і не дивно – адже відбувався процес формування нового суспільства, суспільства з новими правилами, новими вимогами. Відповідно до вимог часу газета у певні періоди називалася “За червоні кадри”, “Пролетарський студент”, “Радянський студент”, “За радянського інженера”.

На початку 1988 року, ще до отримання незалежності нашою державою, абсолютно логічним стало повернення нашій газеті первинної назви – “Київський політехнік”. Повернення відбулося. Наша газета

змінювала не тільки назву, а й формат. Проте, які б зміни не відбувалися в газеті і з газетою, вона завжди виконувала і виконує тепер свою основну функцію – бути дзеркалом подій, або краще мовити – літописцем бурхливого університетського життя. Сьогодні на сторінках “Київсь-

кого політехніка” публікуються різноманітні інформаційні матеріали, аналітичні статті, виступи, нариси тощо. Традиційними стали для нашої газети матеріали історичного напрямку. Це і не дивно, адже Київська політехніка має понад вікову історію. Жваво обговорюються на шпальтах нашої газети методичні напрацювання, соціологічні розробки, досягнення науковців-політехніків.

Для мене завжди був цікавим процес створення газети. В цьому про-

цесі відправною точкою є ідея. Тут можна сказати, що процес створення газети – це процес матеріалізації ідеї. Майже за Біблією: “Спочатку було слово”. І до цього творчого процесу долучаються не тільки працівники редакції, а й представники багатотисячного університетського колективу. Шанобливо вклоняюся і висловлюю щирі слова подяки активістам нашої газети: професорові Володимирі Васильовичу Хільчевському, професорові Дмитру Федоровичу Чернезі, доценту Анатолію Кириловичу Скुरатовському, доценту Ігорю Олеговичу Мікульонку, доценту Сергію Васильовичу Войтку та багатьом іншим. Без активної співпраці з вами, шановні друзі, читачі та дописувачі газета була б напівживою, якими б кольорами її не розмальовувати.

Сьогодні газета НТУУ “КПІ” “Київський політехнік” є осередком форму-

вання самосвідомості і колективу взагалі, і окремого його представника зокрема. Вона стала засобом самовираження і для студента, і для сивочолого професора. І це є реальним свідченням демократичності нашого університету.

80 років. Варто тільки вдуматися в цей термін. Це – ціле життя з його класичними періодами: дитинство, юність, зрілість. Я навмисне не продовжую перелік періодів, що характеризують людське життя. Життя газети – це інший випадок, інший вимір. Досягнувши зрілості – потрібно триматися на відповідному рівні, повсякчасно вдосконалювати його, робити вищим, робити відповідним вимогам часу. Ці вимоги під силу нашому редакційному колективу – колективу однодумців і фахівців відданих справ.

Зі святом вас, зі святом рідної газети “Київський політехнік”!

Володимир Янковий,
головний редактор

Колектив редакції газети «Київський політехнік», 2007 р.
Зліва направо: І.А.Іванова, М.О.Заховайко, О.А.Кіліхевич, В.М.Ігнатович, В.В.Янковий, Л.М.Котовська, Ю.Н.Москаленко, І.Й.Бакун, Н.Є.Ліберт

ЗГАДУЮТЬ ВЕТЕРАНИ ГАЗЕТИ

Вперше я прийшов до редакції у 1967 році, коли був студентом 2-го курсу електроакустичного факультету. Бажаю написати статтю і краще опанувати українську мову було в мене давно – це і спонукало мене прийти до редакції. Зустрів мене Борис Самійлович Мирський.

Погляд у минуле

Сивочолий чоловік невеликого зросту, худорлявий. Він лагідно привітався зі мною і запропонував написати якусь замітку про студентське життя на факультеті. З того все і почалося.

Трошки пізніше, взимку того ж самого року після складання сесії, мені було запропоновано поїхати у відрядження до Естонії і Латвії у політехнічні інститути Талліна і Риги для підготовки обмінних сторінок. Там я залишив обмінний матеріал про наш Київський політехнічний інститут і багато взяв матеріалів у цих інститутах. Коли вийшли сторінки, вони справили хороше враження на нашу інститутську спільноту, бо були цікаві і розкривали наших партнерів досить широко.

Головним редактором газети тоді був Олександр Миколайович Туренко, доцент факультету гірничої електромеханіки і автоматики. Проте, всю роботу, як то кажуть, тягнув на собі, саме

Б.С.Мирський, який обіймав посаду відповідального секретаря редакції. Кореспондентом була Лариса Сацюк, технічним працівником Люба Гужва.

Ніколи не забуду спілкування з Жанною Олександрівною Ляною. Тоді вона була так званим літрабом – літературним працівником, завжди привітна, лагідна. Вона підказувала мені, що правильно написано, що ні, що треба підправити, а що взагалі викинути з тексту. Враження від цих контактів залишилися у мене на все життя.

У той час газета виходила 2 рази на місяць (раз на 2 тижні), і це було виправдано, адже дуже складним був технологічний процес. Зараз значно простіше: на комп'ютері вивели текст і передали до друкарні за допомогою Інтернету, і газета вже через день-два готова. У ті часи треба було набрати текст на лінотипній машині, потім відтиснути гранки, а потім друкувати. Друкарські машини були не такі, як зараз. Треба було контролювати весь процес друку.

Особливе навантаження, я пам'ятаю, випало мені, коли готувался номер до 100-річчя з дня народження В.І.Леніна. Дивно, що мене, студента 4-го курсу було призначено відповідальним за випуск цієї газети. Газета вийшла, всі були задоволені. Я навіть отримав премію за якісну підготовку матеріалу. Проте, підготовка цих матеріалів була дуже непростою. Треба було узгоджувати тексти з парткомом декілька разів, замовляти так звані кліше для фото, возити сигнальні сторінки газети до цензорів тощо. Все це відбувалося у швидкому ритмі, і працювати було цікаво.

В.Янковий

У 1989 р., коли розпочиналися радикальні зміни в нашому суспільстві, мене було обрано до складу останнього партійного комітету КПІ. Саме тоді від парткому я отримав доручення виконувати обов'язки громадського редактора "КП", чим і займався упродовж майже 10 років. У ті роки очолювала газету досвідчена і мудра Жанна Олександрівна Ляна. Події тих часів, безумовно, віддзеркалювалися в нашій багатотиражці. Достатньо згадати публікації програм кандидатів на посаду ректора, якого демократично обирали на загальних зборах трудового колективу, або виступи кандидатів на обрання депутатами до Верховної Ради, матеріали, присвячені поточному політичному моменту, коли, на наше прохання, Ю.В.Гнаткевич пояснював програму Руху, адже 1-й з'їзд Руху за згодою адміністрації і парткому відбувся в актовій залі нашого університету.

У ретроспективі часу

У редакції газети тоді можна було зустріти зарубіжних гостей – Романа Воронку, Валентина Мороза, Івана Шепеляківця та інших особистостей, суспільно-політична діяльність яких сприяла отриманню незалежності Україною.

Згодом у редакції сформувалася нова хвиля кваліфікованих журналістів – Ольга Гергель, Антоніна Качанова, Костянтин Парішкура, Олена Левчук, Андрій Охримович, нині ведучий на 1-му каналі телебачення програми "Далі буде", пізніше – Олег Лук'янов.

Іхня журналістська діяльність сприяла формуванню світогляду співробітників і студентів, повністю відповідала тогочасним викликам громадського і політичного життя і, одночасно, сприяла збереженню традицій, набутих Київською політехнікою за 100-річну історію її існування. При цьому, проблеми студентського і профспілкового життя знаходили своє адекватне відображення на сторінках газети.

Коли, на превеликий жаль, у 1996 році пішла з життя Ж.О.Ляна, газета продовжувала традиції, започатковані її попередниками, але акценти в подачі матеріалів зміщувалися у бік висвітлення проблем життя університету, його наукової, міжнародної, освітньої діяльності тощо. Важко переоцінити увагу, яку приділяв газеті ректорат університету, особливо його ректор М.З.Згуровський.

Осучаснення подачі матеріалів, новий формат та оформлення газети припало на останні роки за часів редакторства В.В.Янкового. Про успіхи діяльності колективу газети, очолюваного Володимиром Васильовичем, свідчить також зовнішня оцінка, коли у 2002 році газета стала переможцем Всеукраїнського конкурсу засобів масової інформації "Золоте перо" в номінації "Краща газета вищих навчальних закладів України".

Наразі, успіхові газети сприяє молодий працівничий колектив співробітників та кореспондентів у складі В.Ігнатовича, І.Бакун, М.Захвайко, Л.Котовської, О.Кіліхевич із досвідченою Н.Ліберт.

Зі старих часів залишилися вірними прихильниками газети, що активно із нею співробітничать, чл.-кор. НАН України Д.Ф.Чернега, професор В.С.Коваленко, Н.О.Вірченко, доцент І.О.Мікульонко, за що їм наша особлива подяка.

Ю.Москаленко

Минуле

Вперше переступила поріг інститутської багатотиражки в середині 1970-х, не маючи ні професійного досвіду, ні спеціальних знань – лише бажання спробувати себе в новій справі. Спасибі батькам та школі, вміла поєднувати українські слова так, щоб вони звучали мелодійно і зрозуміло (на той час більшість авторських матеріалів доводилося перекладати з російської, а газета завжди була україномовною).

Жаринки "Київського політехніка"

Багатоградна комсомольська юність давала розмаїття сюжетів – від обов'язкових ідеологічно виважених лінєнських заліків, звітів, семінарів – до розповідей про відмінників навчання, дозвілля, інтернаціональну дружбу, молодіжних лідерів (у переважній більшості людей цікавих і небайдужих, які, отримавши досвід громадської роботи і спілкування з людьми, з часом реалізовували себе на керівних посадах) тощо. Працюючи позаштатним кореспондентом, отримувала величезне задоволення від спілкування з ровесниками та старшими наставниками. І коли якимось прочитала в редакційній статті похвальні рядки, що стосувалися моєї роботи, дуже здивувалася, адже для мене головним був процес, а не результат. Але й нині вдячна колегам за ті теплі слова: "Стрімко і впевнено увійшла в життя редакції вихованка факультету електроприладобудування та обчислювальної техніки Надія Вдовенко. Діапазон її творчості досить різноманітний. Талановитий дівчині вдаються лаконічні замітки і змістовні кореспонденції, свіжі, яскраві зарисовки і глибокі нариси. У її матеріалах відчувається глибокий творчий підхід до теми та знання проблем студентського життя. Вони відзначаються також повнотою викладу, емоційністю, соковитістю, виразністю мови. Приємно спостерігати, що дівчина – у постійному творчому пошуку. Тому її матеріали з інтересом і нетерпінням чекають читачі студентської багатотиражки".

На той час у редакції працювали переважно молоді професіонали, всі з університетською освітою. Зберігши свої студентські зв'язки, підтримували контакти з міськими ЗМІ, молодими літераторами. Редакцію навідувало багато гостей, позаштатних авторів. Як вдалося розміститися у невеликій кімнатці 216-1, де стояло за п'ять столів та кілька шаф, лишається загадкою. Мабуть, феномен "рукавички". У гарному товаристві незручностей не помічаєш.

Жанна Олександрівна Ляна (на той час відповідальний секретар) створила у колективі дружну і творчу атмосферу. Безліч життєвих і побутових проблем обговорювалося і вирішувалося за її участю. З легкої руки Жанны Олександрівни та Світлани Леонтьєвої (безпосереднього наставника) закінчила в КПІ факультет громадських професій за спеціальністю "Журналіст", потім отримала диплом інженера й пішла... за призначенням у НДІ.

Сучасне

Знову переступила редакційний поріг у другій половині 1990-х. Відбувалися зміни в державі, відбувалися вони і в приміщенні редакції, яка займала уже дві кімнати колишнього комітету комсомолу, посередині – величезний стіл з парткомом і зручні стільці, світло, просторо. Та співробітникам на чолі з Олегом Веніаміновичем Лук'яновим, мушкетером наших днів, у якому дивним чином поєдналися романтизм із прагматизмом на тлі безмежного захоплення красзнавством, вдалося зберегти головне – "редакційний дух", як ми називаємо його жартома. Він проявляється не лише в доброзичливій і творчій атмосфері, а й у відповідальності та чесності перед тими, чия справа продовжуємо, і тими, хто прийде після нас. Дев'яності роки – період найяскравішого розквіту свободи слова в державі, інституті й газеті зокрема.

Завжди захоплююсь і схвилююсь перед ветеранами: вони працюють надзвичайно професійно, оперативно, достовірно і... красиво. Пам'ятаю, на святкуванні 100-річчя КПІ в палаці "Україна" панувала піднесений настрій, ніхто й не думав про роботу. Лише Ю.Н.Москаленко, наш незмінний "літописець" протягом останніх 15 років, примостивши на коліні папірець, занотовував олівчиком прізвища виступаючих та тези їх промов, щоб уже на завтра підготувати репортаж. На мій дивовижний погляд (адже, за рангом, цим мала займатися я, молодший співробітник) відповів: "Ми завжди повинні мати свій матеріал".

У редакції доля подарувала ще одну зустріч. Євген Олександрович Коршенко (професор ЗФ, свого часу працював ученим секретарем КПІ, очолював редакцію, створював Державний політехнічний музей тощо) ніколи не виголошував лозунгів і не закликав до зверхності, не підвищував голосу. Він працював буденно і майже непомітно, знаходив нестандартні рішення, робив це блискуче, цікаво і творчо, наче кожна справа – найважливіша в житті. Саме від нього навчилася готувати матеріали так, щоб потім не потрібно було щось виправляти чи перевіряти.

Нове століття. Новий менеджмент. Змінилася редакційна політика. Так, певно, і має бути. Час невпинний.

Майже щороку приходять у колектив нові студентки з ВІП – сліпуче гарні (як на підбір), веселі, завзяті. А там дивись – років за п'ять і кандидатські готові. І вже звертаються до них на ім'я та по батькові. Хочеться вірити, що жаринка від ватри, яка зветься газета "Київський політехнік", трішечки зігріватиме їхні серця, як зігрівася і надихася вона ветеранів.

Н.Ліберт (Вдовенко)

ГОРТАЮЧИ СТАРІ ПІДШИВКИ

ВАЖЛИВО ДЛЯ НОВОВСТУПНИКІВ (До прийому 1927-28 навч. року)

Правила вступу

1. Заяви про вступ приймаються із 15 липня по 10 серпня. Разом із заявою вноситься плата в такому розмірі:

- Робітники, члени КНС, сільські вчителі та їхні діти – 1 карб.;
- Селяни-середняки, службовці, що одержують до 100 карб. на місяць, та їхні діти – 3 карб.;
- Службовці, що одержують від 100 до 210 карб. на місяць, кустарі та їхні діти – 5 карб.;
- Службовці, що одержують на м-ць понад 210 карб., журналісти, художники та їхні діти вносять 10 карб.;
- Особи вільних професій (лікарі з приватної практики, члени колегії заступників і т. ін.), заможні селяни та їхні діти – 15 карб.;
- Особи, що живуть з нетрудового прибутку та їхні діти – 26 карб.

Щоб точніше визначити їм розмір плати за іспити, службовці повинні подати довідку про зарплатню, а безробітні – про допомогу. <...>

Порядок іспитів <...>

3. Іспити полягатимуть у таких дисциплінах: а) Математика, б) Фізика, в) Хімія, г) Соц. економ., д) Креслення, е) Укр. мова, ж) додаткові дисципліни – письмові та усні.

Треба зазначити, що особи, які вступають з інших республік без належної підготовки з укр. мови, матимуть відстрочку, протягом якої мусять скласти іспити, в іншому разі їх буде механічно виключено з вузу.

4. Під час зарахування до вузу привілеї мають: робітники, селяни (незаможники), діти наукових робітників, члени КПБУ й ЛКСМУ.

5. Осіб, що закінчили профшколи, зараховують до вузу після того, як прийомна комісія перевірить їхні знання в обсязі загальних вимог на вступ до вузу. <...>

"Київський політехнік", 16 червня 1927 р.

ПОЧИНАЄТЬСЯ ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Незабаром велика кількість академічних груп інституту виїжджає на виробничу практику. В листопаді на практику їдуть 15 груп, переважна більшість з них – на переддипломну практику.

В грудні починається практика ще 11 груп. Всі групи забезпечені місцями для практики на найпередовіших підприємствах нашої батьківщини. Досить навести такі велетні, як ГАЗ ім. Молотова, ХТЗ, СТЗ, ЧТЗ, ЗІС, Ростсельмаш, Ново-Краматорський металургійний завод, Ворошиловградський завод ім. Жовтневої революції, Сталіногорський, Беззаяківський і Чернореченський комбінати, найпередовіші електростанції і інші.

Завдання кожного студента – максимально використати майбутню практику, щоб закріпити набуті в інституті теоретичні знання і широко ознайомитись з виробництвом.

МИ – 3 ПОЛІТЕХНІЧНОГО!

31,5 тис. студентів, користуючись правом на безкоштовну освіту, оволодівають інженерними спеціальностями у Київському політехнічному. До їх послуг – 26 навчальних корпусів, 19 факультетів, філіали з денним, вечірнім та заочним відділеннями, бібліотека, де майже 2 мільйони примірників книг і журналів фактично з усіх галузей знань, кабінети і лабораторії з найсучаснішим обладнанням, спортивні і культурні комплекси.

Всі іногородні студенти забезпечені житлом у гуртожитках. Вихованці політехнічного мають можливість безкоштовно користуватись інститутською поліклінікою, профілакторієм. Юнаки і дівчата, яких ви бачите на знімку, пишуться тим, що навчаються у Київському політехнічному. І з гордістю говорять: «Ми – з КПІ».

"За радянського інженера", 4 жовтня 1984 р.

Посилимо боротьбу за високу успішність

Глибоке знання фізики – одна з важливих вимог, які пред'являються до студентів нашого учебного закладу. Як же попередні підсумки екзаменів з фізики?

На гірничому, металургійному та інших факультетах результати екзаменів кращі, ніж у минулому році. Викладачі і студенти доклали багато зусиль, щоб домогтись високих показників академічної успішності. Але на окремих факультетах підсумки екзаменів з фізики незадовільні. <...>

Які ж основні причини цих незадовільних показників? Формальне, несерйозне ставлення окремих студентів до засвоєння учебного матеріалу, до глибокого вивчення рекомендованої літератури і практичних занять, відсутність систематичного контролю з боку викладачів над самостійною роботою студентів. Окремі з них не обдумують вивчені питання, не можуть самостійно виділити головне, істотне, відповідають лише на окремі, вузькі питання.

На практичні заняття з фізики відведено мало часу, що ускладнює перевірку роботи студентів над теоретичним матеріалом. Колектив кафедри фізики тепер докладно аналізує підсумки екзаменів і накреслює конкретні заходи для рішучого поліпшення цієї перевірки і піднесення успішності кожного студента.

М.П. Філіпович, викладач кафедри фізики "За радянського інженера", 30 червня 1949 р.

Значну роль у завершенні формування сучасної української літературної мови відіграли українські письменники доби радянської українізації першої третини ХХ століття. Цю думку в "Історії української літературної мови" відстоював відомий усьому світові вчений, загальнонавчаний авторитет в україністиці, релігійний діяч, професор Іван Огієнко (Митрополит Іларіон), який більшу частину свого життя прожив в еміграції і великими симпатіями до Радянської влади не відрізнявся. Тож на визнанні цього факту серйозні західні мовознавці сходилися навіть зі своїми радянськими колегами, поглядаючи на інші процеси, що відбувалися в українській національній культурі, зазвичай і на дух не сприймали.

До цього слід, напевне, додати, що й традиції сучасної української журналістики також закладалися в ті роки.

Не останнє місце в когорті тих, хто долучився до цих процесів, належить Іванові Ле. А Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" пам'ятає його ще й як свого випускника і першого редактора газети "Київський політехнік".

Іван Леонтійович Мойся (незвичне для українця прізвище Ле насправді було псевдонімом письменника) став студентом Київської політехніки на початку двадцятих років. За плечима у нього був серйозний життєвий досвід (адже народився він у 1895 році в родині безземельного грабаря-заробітчанина в селі Мойсенці на Черкащині), роки важкої праці, війна і революція. Власне, можливість здобути вищу освіту він отримав у тому віці, коли люди іноді вже вважаються зрілими фахівцями в обраній галузі. Щоправда і він тоді починав уже користуватися деякою популярністю як один з молодих письменників, що подають неабиякі надії. Але вабила й омріяна поколіннями селян і робітників професія інженера. Тим більше, що свою трудову діяльність він починав на будівництві шляхів, старанно і наполегливо освоював усі премудрості професії, і навіть попри те, що не мав спеціальної освіти, був призначений десятником, а згодом – і техніком дільниці. Тож про принади і складності інженерного фаху знав не з чужих вуст.

За плечима Івана Ле була й участь у Першій світовій та громадянській війнах. Призваний у 1915 році рядовим солдатом, він зустрів революційні бурі унтер-офіцером – старшим хіміком-інструктором команди "особливого призначення" нової для тодішньої російської армії частини хімічного захисту.

Як пізніше згадував Іван Ле в автобіографічній повісті "Борозною віку", військова служба стала для нього своєрідним "коледжем". Особливо коли був відкомандирований до новостворюваної частини хімічного захисту.

Адже команди хіміків формувалися в основному з освічених, інтелігентних людей – вчителів, лаборантів, учорашніх студентів, агрономів, техніків, були навіть художники. Та й вишкіл проходили в Петрограді, завдяки чому виходило в місто перетворювалися на цікаві походи до театрів, на благодійні концерти в Народному домі та нові знайомства. Потім було перебування в діючій армії, яке дещо скоригувало "теорію", отриману в навчальному батальйоні. А фронтові враження і досвід стали, зрештою, безцінним надбанням для його формування як творчої особистості.

Слід зауважити, що писати Іван Ле почав ще до війни. Перші його публікації почали з'являтися ще 1913 року – в черкаській газеті "Приднепровье". До речі, редакції цього видання він був зобов'язаний і своїм псевдо-

Іван Ле – перший редактор "Київського політехніка"

німом – Ле: якось її працівники не змогли розібрати підпису під рукописом і замість прізвища підверстали підкореспондентів перші літери слова, яке слідувало за іменем автора.

Після повернення з фронту він друкував свої статті, оповідання і навіть вірші російською та українською мовами у газеті "Золотоніські вісті". Однак справжнім початком своєї професійної літературної діяльності Іван Ле вважав день 15 лютого 1925 року, коли в газеті "Більшовик" побачило світ його оповідання "Змичка". У той час він уже був студентом факультету інженерів шляхів Київського політехнічного інституту, на робітфак якого був зарахований у 1922 році. Проте цікавився не лише навчанням. Саме він став ініціатором створення "Групи молодих письменників КПІ", до складу якої увійшли любителі літератури з усіх факультетів інституту. До речі, членом цієї групи став і Юрій Яновський – ще один майбутній видатний український письменник, дружбу з яким Іван Ле проніс кризь усе життя.

Дуже багатим на події виявився для Івана Ле 1927 рік. Саме того року побачила світ його перша збірка "Юхим Кудря". Крім того, 1927 року з його ініціативи було створено Київську філію Всеукраїнської спілки пролетарських письменників (ВУСПП). У березні вийшов у світ перший номер видання цього письменницького об'єднання – "Літературної газети", редагував яку той-таки Іван Ле. Газеті судилося довге життя – вона і сьогодні залишається органом Спілки письменників України, лише трохи змінено її назву – сучасні читачі зна-

ють її як "Літературну Україну". А ще за місяць вийшов друком і перший номер газети "Київський політехнік", головним редактором якої також став Іван Ле.

Так студент-"технар" і, водночас, літератор-початківець став "батьком" двох видань – одного художньо-критичного, адресованого любителям красного письменства, і другого, аудиторією якого стали майбутні інженери і вчені, на перший погляд, далекі від мистецьких проблем і течій.

Закінчуючи інститут, Іван Ле вже цілком сформувався як письменник і журналіст. Але й освіта, здобута ним у Київській політехніці, невдовзі стала у пригоді.

...Упродовж перших десятиліть ХХ століття, як, власне, і сьогодні, однією з найгостріших київських проблем була проблема житлова. Більшість киян тіснилися по комунал-

кадно інструментований твір письменник розпочинав як повість про історію кохання вдало одруженої молодої росіянки і місцевого жителя – одного з перших узбецьких інженерів. Однак ця, дійсно проста для того часу, ситуація, швидко вийшла за межі опису стосунків у любовному трикутнику "жінка – її чоловік – її коханий". Характер головного героя Саїд-Алі Мухтарова, його біографія і професія, соціально-історичне тло подій диктували нові сюжетні лінії та виводили текст за межі початкового задуму. Конфлікт національно-релігійних традицій і родинного обов'язку значно посунувся й дав місце для широких соціальних мотивів і загальнень. До того ж, все більше сторінок потребували описи будівництва, на якому працював головний герой – це диктувала не лише його професія, але й логіка життя. В кінцевому підсумку лірична повість перетворилася на роман про обводнення Го-

лодного степу, який дехто вважає одним з первістків радянської "виробничої" літератури. Книга ця, звісно, не позбавлена більшості недоліків, притаманних тогочасній радянській прозі, що належала до, так би мовити, магістрального напрямку розвитку літератури, який тоді визначала і підтримувала Комуністична партія. В романі була боротьба прогресу з бузувірськими віджилими традиціями, конфлікт між приватними потребами героїв і суспільною необхідністю, і, врешті-решт, навіть викриття і знешкодження ворогів утвердження на Сході Радянської влади. І все ж таки, кращі сторінки "Роману міжгір'я" несли на собі відбиток безумовного таланту автора, картини його спостережень і життєвого досвіду. До того ж, він значно розширював обрії української прози, яку часом звинувачували в певній етнографічності й тематичній обмеженості.

"Роман міжгір'я" мав шалений успіх, не дарма ж витримав понад сорок видань і був перекладений більш як на десятку мов. Він одразу зробив свого автора широко відомим і популярним.

...У 1940 році вийшов друком перший історичний роман Івана Ле "Наливайко", присвячений обставинам і людям селянсько-козацького повстанського руху кінця XVI ст. Ті події не знайшли достатнього висвітлення в тогочасній історіографії, хоча й залишили слід у народній пам'яті. Тож роман був прийнятний з особливою цікавістю. Це був перший з задуманої письменником епічного циклу історичних творів під загальною назвою "Україна", до якого мали ще увійти романи "Хмельницький", "Мазепа", "Залізняк", "Кармалюк", "Шевченко" і "Народ". Однак написання другого тому циклу – широко відомого згодом рома-

ну "Богдан Хмельницький", за який письменник узявся ще 1939 року, розтяглося в часі більш як на двадцять років.

Уже написані розділи роману були втрачені під час Великої Вітчизняної війни. В ній Іван Ле як військовий кореспондент брав участь майже з перших днів. У ті роки літературна творчість відійшла для письменника на другий, якщо не на третій план. Ле не тільки працював як інструктор фронтового радіомовлення, а потім – кореспондент "Известий", але й брав безпосередню участь у боях. У складі стрілецьких армійських частин він пройшов гірку путь відступу від західних кордонів держави до Волги, а потім здолав і зворотній шлях – до Австрії та Югославії. Його численні кореспонденції, статті, нариси і новели друкувалися на сторінках фронтової і центральної преси, виходили невеличкими збірочками. Значно пізніше про свої фронтові дороги Іван Леонтійович розповів у книзі "Іспит вогнем". Нотатки військового кореспондента".

Перші повесні твори письменника також були присвячені його сучасникам. Але невдовзі Іван Ле повернувся до, можливо, головної праці свого життя. Перша книга роману "Богдан Хмельницький" була закінчена в 1957 році, друга – в 1963, а третя – в 1965. Окрім державної і політичної діяльності свого героя, його дитячих і юнацьких років, письменник ретельно реконструює історичний контекст того часу, причому не лише в Україні. Рівноправним героєм епопеї став народ, і не тільки в особі уславлених козацьких ватажків, але й в образах простих людей. А ще, важливою ланкою роману є розгортання і хід національно-визвольної війни проти польсько-шляхетного поневолення. Певна річ, історична концепція добровільного розчинення шойнонародженої української державності в окупії Московського царства, що була покладена в основу роману, повністю відповідала історичним ідеологемам, які дісталися Радянському Союзу у спадок від Російської імперії. Та, знов-таки, в тих місцях роману, де автор відходить від ідеологічно вивіреної патетики, ми бачимо живих людей у реальних історичних обставинах.

Слід визнати, що Іван Ле взагалі був "дуже радянською" людиною, і це не могло не відбитися у його творчості. Але при всьому цьому, прозу Ле й сьогодні (а він пішов з життя майже тридцять років тому – у 1978) читають і люблять. До речі, нещодавно на одному з Інтернет-форумів, присвячених питанням побутування української мови в нашому суспільстві, я несподівано натрапив на таке призначення одного з учасників з Харкова: "Якось... прочитав книжку Івана Ле "Наливайко" за один день. З того почалося моє українство"...

Дмитро Стефанович

ПОЗИВНИ ЧЕРВОНОЇ СУБОТИ

СТУДЕНТИ ТРУДЯТЬСЯ НА «ВІДМІННО»

Ви помітили, як за останні дні неспівзвучно змінився наш парк. Куди й поділися купи торішнього листя, сміття і бруд, занесені талими водами. Засяяли дзеркальним блиском вікна в коридорах і учбових аудиторіях корпусу № 18. Це студенти факультету електроприладобудування і обчислювальної техніки, як і всі трудящі нашого орденосного міста, вийшли на Ленінський суботник.

З завзяттям і натхненням юнаки та дівчата впорядковують територію рідного інституту, допомагають споруджувати студентську поліклініку, працюють у ремонтно-будівельному управлінні. Студенти I та III курсів трудилися на впорядкуванні території Жовтневого району, ремонтували овочевий магазин на вулиці Борцагівській.

Всі вихованці факультету глибоко усвідомлюють важливість і корисність виконуваної ними роботи, тому і ставляться до неї сумлінно й відповідально. І головне, праця приносить радість і натхнення. <...>

М.Барішевський, начальник штабу суспільно-корисної праці факультету електроприладобудування та обчислювальної техніки
"За радянського інженера", 24 квітня 1978 р.

ЖИТТЯ ПІДКАЗУЄ

Дорогі друзі, студенти славного КПІ!

Користуюся нагодою привітати вас і побажати найбільших успіхів у вашому житті і навчанні!

Від навчання в КПІ мене відділяють 3 роки – строк достатній для роздумів і висновків. <...>

Студентів завжди хвилює питання: яка його спеціальність, що його чекає на виробництві і що він повинен робити, щоб стати хорошим спеціалістом? Повинен сказати, дорогі друзі (а я не перший), що наш інститут дає хорошу путівку в життя. <...>

Як почуває себе молодий спеціаліст на виробництві? Починати, звичайно, завжди важко. Багато нового і цікавого чекає на вас. Буде і тимчасова невпевненість у своїх силах. Та успіх завжди прийде, якщо поставитися до справи з серйозністю і наполегливістю. Про людину судять перш за все за її діловими якостями.

Розвивайте в собі професійну технічну любов до знань – і перед вами ширше відкриється технічний горизонт. <...>

Конкурс на кращий гуртожиток і кращу кімнату

Згідно з наказом директора інституту доц. О.С.Плигунова оголошено конкурс на кращий гуртожиток і кращу кімнату в гуртожитках № 1, № 2, № 3. Завдання конкурсу – забезпечити подальше піднесення культурно-побутових умов студентів і дотримання зразкового порядку в кожному гуртожитку.

Для переможців у конкурсі дирекція інституту встановила 25 премій за кращі кімнати і 1 премію за кращий гуртожиток.

"За радянського інженера", 28 лютого 1949 р.

ЮНИЙ ПОЛІТЕХНІК

«Юний політехнік». Школи під такою назвою працюють на факультетах хіміко-технологічного та хімічного машинобудування, їх слухачі – старшокласники київських шкіл. Більшість з них обирають майбутню професію під час занять у «Юному політехніку» і стають студентами Київського політехнічного.

Школярі охоплені різними формами роботи. Для восьмикласників двічі на місяць проводяться заняття з основних розділів неорганічної хімії. Їх проводили студенти ХТФ Андрій Любимов та Ірена Косова. Учні 9-10 класів з ентузіазмом виконують наукову роботу на кафедрах факультетів. До речі, найцікавіші праці були відзначені грамотами на науково-практичній конференції Жовтневого району. Нещодавно відбувся випуск школи «Юний політехнік». Цікаві реферати та доповіді про дослідження, які проводять науковці факультетів, підготували школярі. Найкращі з них удостоєні грамот КПІ.

На фото: йдуть заняття у школі «Юний політехнік» хіміко-технологічного факультету.

"За радянського інженера", 26 червня 1986 р.

Миттєвості нового тисячоліття у нашій газеті

Вісім десятиліть наша газета фіксує миттєвості історії Київського політехнічного. Її підшивки – справжня писана історія нашого університету. З позовк-лих сторінок сьогодні ми дізнаємося про те, що було десятиліття тому, що ро-били і чим турбувалися колись викладачі, студенти, співробітники КПІ, як жили, про що мріяли. Через роки з сьогоднішніх шпальт нащадки будуть дізна-ватися про нас.

Наприкінці минулого тисячоліття сталися революційні зміни у газетній справі – і у світі, і у нас почали застосовуватися комп'ютери. Згодом широ-кого поширення набув Інтернет – і вже три роки нашу газету читають не тільки в Київському політехнічному, а й в усьому світі – головним чином колишні політехніки, яких доля розкидала по всіх континентах. Півроку тому в нашій газеті з'явилися кольорові сторінки – тепер ми можемо відображати життя у розмаїтті кольорів.

І комп'ютери, і кольори з'явилися дуже вчасно. З початку нового тисячо-ліття в нашому Київському політехнічному – Національному технічному уні-верситеті України – теж постійно відбуваються зміни: відкриваються нові фа-культети, інститути, лабораторії, створено науковий парк, оновлюється ландшафтний парк, нові студенти здобувають нові перемоги у наукових та спортивних змаганнях.

На цій сторінці представлено фото, що публікувалися в нашій газеті остан-німи роками. На них – життя Київського політехнічного, наша сучасна історія. Перегляньте їх, поміркують – і погодьтесь, що історія, яку ми разом творимо в Київському політехнічному, – це дійсна історія, що події, які відбуваються у нас, закладають основи майбутнього, причому не тільки нашого університе-ту, а й усієї України. І приходьте до редакції – щоб не тільки творити, а й писати історію.

Нобелівський лауреат Жорес Алфьоров – Почесний доктор НТУУ «КПІ», 2004 р.

Відкриття Координаційного центру Центрально-східно-європейського віртуального університету CEEVU, 2005 р.

Курсанти ВІТІ, 2006 р.

Вшанування пам'яті Михайла Кравчука, 2006 р.

На площі Знань – кращі спортсмени КПІ, 2005 р.

Вирує площа Знань, 2005 р.

Ю.І. Якименко і П.О. Киричок з першим аркушем, надрукованим на новій поліграфічній машині PLANETA, 2007 р.

Проректор з наукової роботи М.Ю. Ільченко представляє експозицію розробок наукового парку «Київська політехніка», 2007 р.

• КОНКУРС • КОНКУРС • КОНКУРС • КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посад професорів (доктор наук, професор), які будуть вакантні з 01 вересня 2007 року по інститутах, факультетах, кафедрах:

Фізико-технічний інститут
Кафедра інформаційної безпеки професорів - 1
Механіко-машинобудівний інститут
Кафедра інструментального виробництва професорів - 1
Кафедра динаміки міцності машин і опору матеріалів професорів - 2
Інститут телекомунікаційних систем
Кафедра засобів телекомунікацій професорів - 1
Факультет авіаційних та космічних систем
Кафедра теоретичної механіки професорів - 1

Фізико-математичний факультет
Кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей професорів - 1
Кафедра нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки професорів - 1
Факультет електроенергетичної та автоматики
Кафедра електромеханіки професорів - 1
Інженерно-хімічний факультет
Кафедра хімічного, полімерного та силікатного машинобудування професорів - 2
Інженерно-фізичний факультет
Кафедра фізики металів професорів - 1
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки професорів - 1

Факультет електроніки
Кафедра звукотехніки та реєстрації інформації професорів - 1
Кафедра промислової електроніки професорів - 1
Факультет соціології
Кафедра філософії професорів - 1
на заміщення посад викладачів, асистентів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу, по факультетах, кафедрах:
Факультет електроніки
Кафедра фізичної та біомедицинської електроніки асистентів - 2
Кафедра електронних приладів та пристроїв асистентів - 1
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови викладачів - 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення. Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімната 114.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
☎ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.
Друкарня ТОВ«Атопол»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.